

Sygn. akt II C 17/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach Wydział II Cywilny Ośrodek (...) w R.

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Barbara Migas

Protokolant: Ewa Kotyczka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 grudnia 2017 roku w R.

sprawy z powództwa L. I Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K.

przeciwko T. M.

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 7.217 złotych (siedem tysięcy dwieście siedemnaście) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Barbara Migas

Sygn. akt II C 17/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 28 lipca 2016 r. o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym powód L. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. wniósł, aby pozwani R. M. oraz T. M. zapłacili na rzecz strony powodowej kwotę 158 750,04 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty kapitału w wysokości 104 839,27 zł od dnia 18.09.2015 r. do dnia 31.12.2015 r. oraz odsetkami za ustawowymi za opóźnienie od dnia 1.01.2016 r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na dochodzoną pozwem należność złożyły się następujące kwoty:

- 1) 104 839,27 zł, stanowiąca niespłaconą należność główną,
- 2) 40 143,69 zł, stanowiąca skapitalizowane odsetki umowne oraz
- 3) 17 014,48 zł tytułem odsetek karnych.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że dochodzona przez niego wierzytelność wynika z braku zapłaty przez pozwanych z tytułu umowy kredytu konsolidacyjnego nr KK/ (...) z dnia 28 lutego 2007 r., którą to wierzytelność powód nabył w drodze cesji od wierzyciela pierwotnego.

Tutejszy Sąd postanowieniem z dnia 29 listopada 2016 r. nakazał pozwanym zapłatę dochodzonych przez powoda kwot wyżej wymienionych.

Sprzeciwem od nakazu zapłaty z dnia 22 grudnia 2016 r. pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Uzasadniając swoje stanowisko podniosła, iż strona powodowa nie wykazała, iż dochodzona w niniejszym postępowaniu kwota 158 750,04 zł w całości jest wymagalna. Wypowiedzenia umowy ugody z dnia 24 sierpnia 2012 r. regulujące spłatę zadłużenia z tytułu umowy o kredyt konsolidacyjny, na które powołuje się powód adresowane były bowiem na nieżyjącego już męża pozwanej, R. M., nigdy zaś na samą pozwaną. Pozwana nigdy nie otrzymała korespondencji dotyczącej zadłużenia względem powoda, w domu pozwanych to pozwany zajmował się pocztą, powód zaś nie udowodnił w żaden sposób, iż przedmiotowa korespondencja – w tym wypowiedzenie umowy ugody – doszło do wiadomości T. M.. Tym samym, nie doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy ugody względem niej, co przemawia za oddaleniem roszczenia powoda. Pozwana zakwestionowała również wysokość dochodzonej kwoty oraz podniosła zarzut przedawnienia roszczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwani R. M. i T. M. zawarli z Bankiem (...) SA z siedzibą w W. umowę kredytu konsolidacyjnego nr KK/ (...) z dnia 28 lutego 2007 r., na podstawie której Bank udzielił pozwanyemu kredytowi w wysokości 117 900,00 zł na okres 240 miesięcy (20 lat). Spłatę kredytu zabezpieczono ustanowieniem hipoteki umownej kaucyjnej do kwoty 200 430,00 zł na spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu położonym w J. przy ul. (...) dla którego Sąd Rejonowy w Jastrzębiu-Zdroju Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Na podstawie aneksów do umowy nr (...) zawieszono pozwanyemu płatność rat kapitałowo-odsetkowych na okres do dnia 14.03.2011 r. oraz powiększono kwotę udzielonego kredytu.

W związku z nieterminowym wywiązywaniem się z postanowień umowy Bank wezwał pozwanych do zapłaty pismami z dnia 21 czerwca 2011 r. Następnie, pozwani zawarli z Bankiem umowę ugody z dnia 27 sierpnia 2012 r., na podstawie której uznano wymagalne zadłużenie w łącznej wysokości 146 443,69 zł oraz uregulowano warunki jego spłaty. Umowa ugody została wypowiedziana pismem z dnia 25 września 2013 r., skierowanym do pozwanego R. M. i na niego zaadresowanym, z adnotacją „do wiadomości T. M.”.

Ze względu na brak spłaty zobowiązania z dnia 21 lipca 2012 r. Bank wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), który określał kwotę zadłużenia oraz stwierdzał istnienie zobowiązania pozwanych solidarnie. Tytułowi temu Sąd Rejonowy w Jastrzębiu-Zdroju Wydział I Cywilny nadał klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 7 czerwca 2013 r. w sprawie o sygn. akt I Co 438/13.

Na skutek wniosku Banku z dnia 7 listopada 2013 r. wszczęto postępowanie egzekucyjne przeciwko pozwanyemu (sygn. akt KM 6452/13). Postępowanie egzekucyjne umorzono ze względu na jego bezskuteczność postanowieniem z dnia 29 maja 2014 r.

Wskutek zawarcia przez powoda (od dnia 11 marca 2016 r. „L. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty”, wcześniej (...) Finanse (...)) z Bankiem (...) SA z siedzibą w W. umowy cesji wierzytelności z dnia 17 września 2015 r. powód nabył wierzytelność dochodzoną niniejszym pozwem. Tym samym, przeszły na powoda wszelkie związane z wierzytelnością prawa. Wraz z wierzytelnością przysługującą solidarnie od pozwanych przeszło na powoda również zabezpieczenie w postaci hipoteki umownej kaucyjnej do kwoty 200 430,00 zł na spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu położonym w J. przy ul. (...). W związku z nabyciem przez powoda wierzytelności zabezpieczonej hipotecznie powód wystąpił z wnioskiem o dokonanie stosownej zmiany w dziale IV księgi wieczystej nr (...).

Pismami z dnia 30 września 2015 r. strona powodowa zawiadomiła pozwanych o nabyciu od Banku (...) SA wierzytelności wynikającej z umowy nr (...) oraz wezwał pozwanych solidarnie do zapłaty kwoty 161 665,90 zł (według stanu na dzień 30 września 2015 r.).

Dnia 11 czerwca 2016 r. pozwany R. M. zmarł. W związku z powyższym tutejszy Sąd postanowieniem z dnia 16 września 2016 r. odrzucił pozew w stosunku do zmarłego.

Pozwana T. M. nigdy nie otrzymała korespondencji powoda w przedmiocie wypowiedzenia umowy ugody z dnia 27 sierpnia 2012 r. adresowanej na pozwanego. Odbiorem korespondencji oraz finansami w domu pozwanych zajmował się zmarły R. M. i to na niego zaadresowana była korespondencja. Powód zastrzegł jedynie, iż przedmiotowa korespondencja jest do informacji pozwanej, nie wskazał jej jednak jako adresata.

Do chwili obecnej pozwani na poczet zadłużenia dokonali wpłat w łącznej wysokości 3 247,40 zł, które zostały zaliczone przez powoda na poczet zakupionych odsetek karnych, które obecnie wynoszą 13 767,08 zł.

Dowód: wyciąg z rejestru funduszy rejestracyjnych k. 6 i n., odpis umowy cesji wierzytelności k. 17 i n., umowa kredytu konsolidacyjnego nr KK/ (...) z dnia 28 lutego 2007 r. k.83 i n., oświadczenie o ustanowieniu hipoteki k. 91, oświadczenie o udzieleniu kredytu k. 92, Aneks do umowy nr (...) k. 94, Aneks do umowy nr (...) k. 95, oświadczenie o poddaniu się egzekucji k. 96, wezwania do zapłaty z dnia 21.06.2011 r. k. 97-98, umowa ugody nr 8637/DDN-CT2012 z dnia 27 sierpnia 2012 r. k. 101, wypowiedzenie umowy ugody k. 103-104, Bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) k. 106, postanowienie Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju o nadaniu klauzuli wykonalności (...) k. 107, wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego k. 108, postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z dnia 29.05.2014 r. k. 110, pismo powoda (powiadomienie o cesji wierzytelności) z dnia 30.09.2015 r. k. 111 i 113, wezwanie do zapłaty z dnia 30.09.2015 r. k. 112 i 114, odpis księgi wieczystej nr (...) k. 119 i n., odpis aktu zgonu pozwanego R. M. k. 150, nakaz zapłaty z dnia 29 listopada 2016 r. k. 166, postanowienie o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego k. 196, pismo Komornika Sądowego z dnia 30.03.2017 r. k. 210, harmonogram i historia wpłat pozwanych k. 235-241, zeznania pozwanej T. M. – nagranie rozprawy z dnia 30 listopada 2017 r., min. 00:01:58 – 00:15:09.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Pozwana nie kwestionowała, że łączyła ją oraz zmarłego R. M.

z Bankiem (...) SA z siedzibą w W. umowa kredytu konsolidacyjnego nr KK/ (...) z dnia 28 lutego 2007 r., ani że doszło do niewywiązania się przez nich z umowy. Nie kwestionowano również legitymacji procesowej powoda.

Natomiast w sprzeczności od nakazu zapłaty i w kolejnych pismach procesowych pozwana zarzuciła, iż strona powodowa nie wykazała, że dochodzona w niniejszym postępowaniu kwota 158 750,04 zł w całości jest wymagalna. Wskazała, iż wypowiedzenie umowy ugody z dnia 24 sierpnia 2012 r. regulujące spłatę zadłużenia z tytułu umowy o kredyt konsolidacyjny, na które powołuje się powód, adresowane były na nieżyjącego już męża pozwanej, R. M., nigdy zaś na samą pozwaną. Pozwana nigdy nie otrzymała korespondencji dotyczącej zadłużenia względem powoda, w domu pozwanych to pozwany zajmował się pocztą, powód zaś nie udowodnił w żaden sposób, iż przedmiotowa korespondencja – w tym wypowiedzenie umowy ugody – doszło do wiadomości T. M.. Tym samym, w ocenie pozwanej nie doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy ugody względem niej. W dalszej kolejności pozwana zakwestionowała wysokość dochodzonej wierzytelności, a także podniosła zarzut przedawnienia roszczenia.

Podstawą prawną dochodzonego roszczenia jest art. 720 kc w zw. z art. 509 kc. Wspomniany art. 720 § 1 kc stanowi, że przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Z kolei, jak stanowi art. 509 kc, wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Istnieje zatem domniemanie, że osoba uprawniona korzysta z prawa podmiotowego w sposób legalny, zasługujący na ochronę prawną. Kwestionujący takie uprawnienie obowiązany jest wykazać racjonalne przesłanki swej kontestacji (wyrok Sądu Najwyższego z 9 lipca 2008 r., sygn. akt V CSK 43/08, niepubl.).

Nie ma racji powód twierdząc, iż nie jest obowiązany wykazać istnienia przedmiotowej wierzytelności dochodzonej pozwem. W myśl wyżej przytoczonego przepisu, o fundamentalnym znaczeniu dla postępowania cywilnego, to na powodzie spoczywa ciężar wykazania istnienia nabytej przezeń od Banku wierzytelności, jak i jej wysokości. W ocenie Sądu powód nie wykazał istnienia dochodzonej wierzytelności, tak co do zasady, jak i co do wysokości.

Przedłożenie umowy cesji wierzytelności zawartej z pierwotnym wierzycielem – Bankiem (...) SA z siedzibą w W. – nie stanowi wystarczającego dowodu na okoliczność, iż nabyta wierzytelność przysługuje powodowi w wysokości określonej w ww. umowie. Umowa cesji wierzytelności stanowi bowiem dokument prywatny i jako taki, w myśl art. 245 kc, dowodzi jedynie tego, że osoba ją podpisująca złożyła oświadczenie określonej treści i w danej formie. Nie stanowi natomiast dowodu na istnienie wierzytelności w niej opisanej.

Nadto, w niniejszym postępowaniu Sąd nie jest związany orzeczeniem w postaci postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, zarówno co do zasadności, jak i wysokości roszczenia. Należy zaznaczyć, iż postępowanie klauzulowe nie ma charakteru postępowania rozpoznawczego, w którym to sąd bada zasadność podnoszonego roszczenia, a ogranicza się jedynie do sprawdzenia formalnych przesłanek nadania klauzuli wykonalności. W postępowaniu klauzulowym poza zakresem kognicji sądu pozostaje ustalenie, czy dochodzona przez powoda należność rzeczywiście istnieje i w jakiej wysokości.

Na uwzględnienie zasłużyła argumentacja pozwanej, zgodnie z którą strona powodowa nie wykazała, iż dochodzona w niniejszym postępowaniu kwota 158 750,04 zł w całości jest wymagalna. Strona powodowa nie przedłożyła dowodu wypowiedzenia pozwanej umowy ugody z dnia 24 sierpnia 2012 r. i tym samym nie udowodniła, iż wyżej wspomniane wypowiedzenie doszło do wiadomości pozwanej. Bez znaczenia w tym kontekście pozostaje fakt, iż wypowiedzenie skierowane do męża pozwanej R. M. adresowane było na adres będący jednocześnie adresem zamieszkania pozwanej, bowiem okoliczność ta sama w sobie nie świadczy o tym, iż pozwana o wypowiedzeniu się dowiedziała i miała możliwość zapoznania się z jego treścią, tym bardziej biorąc pod uwagę fakt, iż oba wypowiedzenia zostały odebrane przez R. M., o czym świadczą przedłożone zwrotne potwierdzenia odbioru.

Nietrafna z kolei jest argumentacja powoda, iż pozwana musiała zapoznać się z treścią wypowiedzenia umowy ugody skoro powołała się na jej treść – w tym kwotę zadłużenia wskazaną w wypowiedzeniu – w sprzeciwie. Wskazać bowiem należy, iż treść przedmiotowego wypowiedzenia stanowiła przecież załącznik do pozwu, co umożliwiło pozwanej zapoznanie się z jego treścią.

Celem skutecznego wypowiedzenia umowy ugody względem T. M. powód winien był skierować pismo wypowiadające umowę bezpośrednio do pozwanej, czego jednak nie uczynił, ograniczając się jedynie do wysłania przedmiotowego pisma do pozwanego R. M. do wiadomości pozwanej. Tym samym, nie doszło do skutecznego wypowiedzenia przez powoda umowy ugody względem pozwanej i postanowienia w stan wymagalności całości zobowiązania z tytułu kredytu.

Również wysokość roszczenia dochodzonego pozwem winna być wykazana poprzez nawiązanie do treści umowy kredytu, powód natomiast poprzestał na powołaniu się na treść bankowego tytułu egzekucyjnego oraz akt prowadzonego na jego podstawie postępowania egzekucyjnego. Dochodząc przedmiotowego roszczenia powód obowiązany jest przedstawić precyzyjne wyliczenie przysługującej mu względem pozwanej wierzytelności, opierając się na umowie kredytu oraz dokumentacji związanej z wypłatą pozwanej środków oraz dokonanymi spłatami. Powód sam zresztą poinformował w treści pozwu, iż zadłużenie pozwanej zostało częściowo spłacone – początkowo w ramach wywiązania się z zawartej ugody, następnie w ramach prowadzonego postępowania egzekucyjnego. Nie podał powód jednak, w jaki sposób zaliczono dokonaną spłatę (na poczet jakich zaległości), nie wyjaśnił, od jakich dat zostały

naliczone odsetki od kredytu, a przypomnieć należy, iż wierzyciel pierwotny również naliczał dalsze odsetki, co strona powodowa sama przyznała. W związku z powyższym stwierdzić należy, iż powód nie przedłożył dowodów pozwalających ustalić zakres wykonania umowy, sposób naliczania odsetek oraz okresu za jaki zostały naliczone odsetki dochodzone niniejszym pozwem.

Biorąc pod uwagę powyższe wnioski, a przede wszystkim fakt nieudowodnienia przez powoda wymagalności dochodzonej przez niego kwoty, Sąd uznał roszczenie powoda za niezasadne i oddalił przedmiotowy pozew, co znalazło odzwierciedlenie w punkcie 1 wyroku. Tym samym, Sąd uznał za niecelowe rozpatrywanie dalszych zarzutów podnoszonych przez pozwaną, w tym m. in. zarzutu przedawnienia roszczenia, bowiem rozstrzygnięcie w tym przedmiocie ze względu na okoliczności wyżej opisane pozostaje bez znaczenia.

W punkcie 2 wyroku Sąd zasądził od powoda jako od strony przegrywającej sprawę w rozumieniu art. 98 § 1 kpc koszty zastępstwa procesowego w kwocie 7.217 zł (w tym opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł) na podstawie § 2 pkt. 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800 ze zm.).

SSO Barbara Migas